

Aktivitetskatalog

Periode 1 og 2 – Efterårssemesteret 2003

Det Samfundsvidenskabelige Basisår
Aalborg Universitet
August 2003

Forord

Dette *aktivitetskatalog* beskriver indholdet i projekter, seminarer og kurser på 1. semester. Her kan du se kravene til de enkelte projekter eller hvad der er læsepensum til den enkelte forelæsning – plus en hel del mere.

Aktivitetskataloget skal ses sammen med *semesterplanen*, som angiver tid og sted for de enkelte aktiviteter.

Undervisningen på basisåret er tilrettelagt på grundlag af ”*Studieordningen for det samfundsvidenskabelige Basisår*”, hvor bestemmelserne om mål, indhold og prøver er fastlagt.

Løbende information, semesterplan, Studieordning mv. kan ses på Basisårets hjemmeside:

<http://www.socsci.auc.dk/samfbasis/>

God læse- og studielyst!

Erling Jensen
Basisårsleder

Indholdsfortegnelse

Forord	3
Projektarbejdet på 1. semester	8
Indhold i P1-perioden	9
1. Problemorienteret samfundsforståelse	9
2. Problembaseret læring	10
3. Redskabsfag	11
4. Studiesociale aktiviteter	11
Afrapportering fra P1-projektet	12
Krav til projektrapport i P1	13
Målsætninger og indhold i P2-perioden	15
Indhold	15
1. Temasøjle	15
2. Projektmetodesøjle	16
3. Redskabsfagssøjle	17
Krav til projektrapport i P2	18
Kursusbeskrivelser	20
Problemorienteret samfundsforståelse – med emnet ”arbejdsløshed” som gennemgående eksempel – del 1-8	20
Del 1: Sociale forhold – demografiske forhold	20
Del 2: Sociale forhold – levevilkår og arbejdsmarkedet	21
Del 3: Arbejdsløshed i et politisk perspektiv	21
Del 4: Arbejdsløshed i retlig belysning	21
Del 5: Sociale forhold – familie og civilsamfund – Arbejdssamfundet og den beslaglagte tid	22
Del 6: Nationalregnskabet - omdrejningspunktet i samfunds-økonomien	22
Del 7: Langsigtet vækst og konjunktursvingninger	22
Del 8: Udviklingen i den danske erhvervsstruktur	23
Problemorienteret projektarbejde - Del 1 og 2	24
Del 1: Erkendelsesformer og kreativitet	24
Del 2: Typer af problemformuleringer	24
Gruppeprocesser og gruppepsykologi - del 1 og 2	25
Del 1: Gruppeprocesser og gruppepsykologi	25
Del 2: Gruppeproces og gruppepsykologi	26
Praktisk Statistik - Del 1 - 4	28
Del 1: Praktisk statistik	28
Del 2-4: Praktisk statistik	28
Økonomi, politologi - økonomisk, politisk og social udvikling - Del 1 - 25	30
Konstitution af det danske samfund 1850-1914 Del 1-10	30
Del 1: Enevælde og deregulering, Danmark omkring 1850	30
Del 2: Danmarks modernisering - international arbejdsdeling	31
Del 3: Den nationale stat og statsdannelse. Begreber og teorier om staten ...	31
Del 4: Forfatningskamp	31

<i>Del 5: Magt og demokrati .....</i>	<i>31</i>
<i>Del 6: Det politiske system og de politiske partier .....</i>	<i>31</i>
<i>Del 7: Politiske institutioner i Danmark og EU.....</i>	<i>32</i>
<i>Del 8: Markedsøkonomiens rødder og institutioner - Adam Smith .....</i>	<i>32</i>
<i>Del 9: Konflikt og harmoni i markedsøkonomien. Karl Marx og neoklassikerne .....</i>	<i>32</i>
<i>Del 10: Markedsøkonomiens dynamik: vækst, struktur, internationalisering, konjunkturer og kriser.....</i>	<i>32</i>
Krig, krise og velfærdsstat, 1914-1960 - Del 11 - 16	33
<i>Del 11: Arbejderbevægelsen og kampen om statens rolle 1914-50. Mellemkrigstid og markedsøkonomien i krise.....</i>	<i>33</i>
<i>Del 12: Den danske velfærdsmodel.....</i>	<i>33</i>
<i>Del 13: Keynes om efterspørgsel og udbud i makroøkonomien: produktion, indkomst og beskæftigelse .....</i>	<i>33</i>
<i>Del 14: Økonomisk politik før og efter Keynes. Finans- og pengepolitik.....</i>	<i>33</i>
<i>Del 15: Statens og den offentlige sektors rolle i økonomien: infrastruktur, institutioner, allokering, stabilisering og fordeling .....</i>	<i>33</i>
<i>Del 16: Bureaucrati, interesseorganisationer og korporatisme. Den moderne stats struktur og organisation - herunder interesseorganisationer .....</i>	<i>34</i>
Den kolde krig og europæisk integration, 1945-90 - del 17 - 21	34
<i>Del 17: Dansk forsvars- og sikkerhedspolitik mshp FN og NATO .....</i>	<i>34</i>
<i>Del 18: En ny økonomisk verdensorden. Dansk markedspolitik mshp tilslutningen til EF.....</i>	<i>34</i>
<i>Del 19: Danmark og den internationale politik.....</i>	<i>34</i>
<i>Del 20: Politiske institutioner i Danmark og EU.....</i>	<i>34</i>
<i>Del 21: Arbejdsløshed og inflation. Arbejdsmarkedet.....</i>	<i>35</i>
Det moderne Danmark, 1970- - del 22-25	35
<i>Del 22: Et nyt samfund på vej - perioden 1970-2000 .....</i>	<i>35</i>
<i>Del 23: Nye demokratiformer og sociale bevægelser. De nye sociale bevægelser. Refleksivitet og expressivitet .....</i>	<i>35</i>
<i>Del 24: Politik og modernitet - postmaterialisme og livspolitik. Mægtiggørelse og myndiggørelse.....</i>	<i>36</i>
<i>Del 25: Aktuelle tendenser i økonomien: mod en globaliseret videnbaseret økonomi? .....</i>	<i>36</i>
<i>Kronologisk, periodisk oversigt over kursusrækken: Økonomisk, politisk og social udvikling.....</i>	<i>37</i>
Projektmetode – Del 1 og 2	38
<i>Del 1: Videnskabsteori .....</i>	<i>38</i>
<i>Del 2: Operationalisering .....</i>	<i>38</i>
Tekstanalyse og historisk metode - del 1-2	39
<i>Del 1: Tekstanalyse .....</i>	<i>39</i>
<i>Del 2: Historisk metode.....</i>	<i>39</i>
Informationskompetence/Litteratursøgning	41
Studieteknik – del 1-2	42

<i>Del 1: Mundtlig formidling og forberedelse til eksamen</i>	42
<i>Del 2: Læse og notatteknik</i>	42
IT-kompetence	43
Litteraturliste	44

Projektarbejdet på 1. semester

Studieaktiviteterne på 1 semester er *projektorganiserede* – de er samlet i to projekter/to projektperioder (P1 og P2). Et projekt er den samlede ramme for studieaktiviteterne i en periode. Gruppearbejdet i projektgruppen er det centrale i et projekt. Men der indgår også individuelle studier, deltagelse i forelæsninger, øvelser mv. Et projektarbejde skal indfri *læringsmæssige målsætninger*, der er fastlagt i ”Studieordningen for Basisåret”.

I første semester drejer det sig om at indhente og bearbejde viden om det danske samfund i historisk og europæisk/internationalt perspektiv. Projektgruppen vælger selv sit emne/problemstilling inden for et overordnet tema (”arbejdsløshed” i P1 og ”økonomisk, politisk og social udvikling” i P2). Til at understøtte projektarbejdet i gruppen afholdes der forskellige former for undervisning:

- *Temaforelæsninger* med udgangspunkt i samfundsvidenskabelige studier og teorier, der skal inspirere og understøtte det faglige indhold i projektet.
- *Projektmetodeforelæsninger* om hvordan man laver problemorienteret projektarbejde, opstiller problemformuleringer, operationaliserer disse, anvender teorier og empirisk materiale mv.
- *Kurser og øvelser i redskabsfag* som IT-anvendelse, praktisk statistik, informationssøgning, tekstanalyse, historisk metode samt læse- og notatteknik, der understøtter kursus- og projektaktiviteter.
- Endelig er et vigtigt led i projektarbejdet, at projektgruppen deltager i *statusseminarer* sammen med andre projektgrupper. Her fremlægger man sine resultater og diskuterer disse med andre studerende og vejledere.

Det samlede resultat af projektarbejdet (herunder deltagelse i forelæsninger, kurser og seminarer) bliver bedømt ved en mundtlig evaluering (prøve) ved udgangen af projektperioden. En stor del af kursuslitteraturen (fra især temaforelæsningerne) vil samtidig være pensum til den skriftlige prøve i januar i ”*Økonomi, politologi – økonomisk, politisk og social udvikling*”. De mundtlige projektevalueringer afholdes gruppevis med individuel bedømmelse, mens den skriftlige prøve er individuel (4-timer).

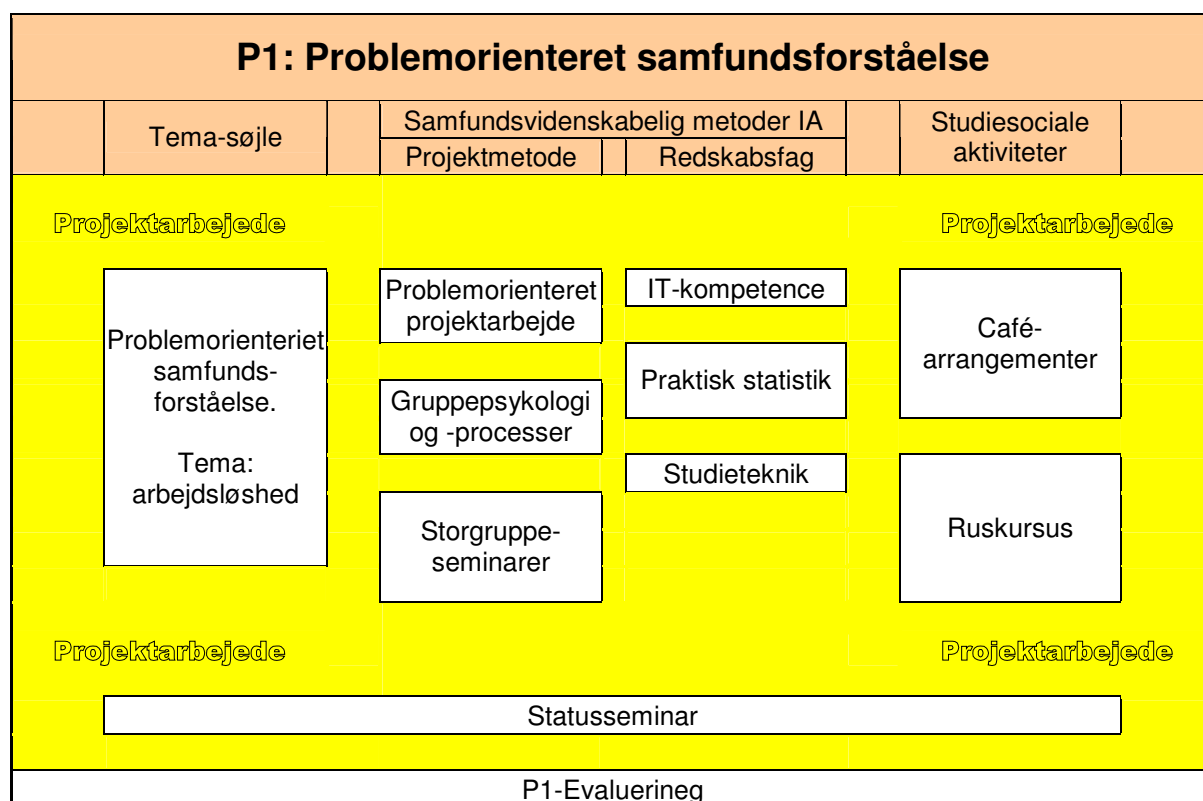
Gruppens projektarbejde skal afrapporteres i *en projektrapport*. Denne rapport, der er udgangspunkt for den mundtlige evaluering, skal afspejle projektarbejdet. Den indeholder både en temadel med fremlæggelse af resultaterne af projektarbejdet, og en metode-/procesdel om hvordan man er nået frem til disse resultater (se senere afsnit om kravene til hhv. P1-rapporten og P2-rapporten).

Indhold i P1-perioden

De forskellige aktiviteter i P1 ses som led i et samlet projekt - det første projektarbejde på uddannelsen på Aalborg Universitet - med en varighed på 6 uger. Forløbet er organiseret i 4 søjler med følgende overordnede hensigter:

1. En tema-søjle med introduktion til *problemorienteret samfundsforståelse* under semesterover-skriften “*Det danske samfund i historisk og europæisk/internationalt perspektiv*”.
2. En projektmetode-søjle med introduktion til studieformer funderet på den *problembaserede læring*.
3. En søjle med redskabsfag, der skal understøtte projektarbejdet.
4. En søjle med *studiesociale aktiviteter*, hvor ældre studerende (tutorer) medvirker til introduktion til Aalborg Universitet og studenterlivet her – herunder et fælles ruskursus på Livø 17.-19. september.

1. Problemorienteret samfundsforståelse

I temasøjlen for P1 har vi i 2003 valgt det mere specifikke tema: “*Arbejdsløshed*”. Dette tema er bl.a. valgt ud fra, at det er velegnet til at illustrere forskellige problemer og faglige synsvinkler. Dertil kommer, at det er et væsentligt og aktuelt emne, som kan pege frem mod P2- temaet om “*økonomisk, politisk og social udvikling*”. Forelæsningsrækken i “*Problemorienteret samfundsforståelse*” har således også arbejdsløshed som det samlende fokus. Her præsenteres forskellige faglige tilgangsvinkler og problemstillinger, og der lægges vægt på en problemorienteret

indsigt og forståelse af temaet, som projektarbejdet kan hente inspiration og indhold fra.

2. Problembaseret læring

Projektmetodesøjlen udgør *metodedelen* af projektarbejdet og består ud over arbejdet i projektgrupperne af “projektmetodekurser/-seminarer”.

På basisåret ses indføringen i arbejdet med problemorienterede projekter som en længerevarende pædagogisk proces, hvor man gradvist gennem flere projektperioder bliver i stand til at beherske de forskellige dele af det problemorienterede projektarbejde. *Formålet* med P1-projektet er at opnå færdigheder i at *formulere og begrunde problemstillinger*, fordi problemformuleringen skal ses som *det styrende princip* i projektarbejdet. Der skal især fokuseres på to aspekter i P1-projektarbejdet:

1. at der indenfor et selvvalgt emne/problemfelt under temaet “Arbejdsløshed” er muligt at opstille *forskellige typer af problemformuleringer*,
2. at denne opstilling af problemformuleringer skal ske på *et dokumenteret grundlag*.

Der findes flere forskellige forslag til opstilling af typologier over problemformuleringer (se f.eks. Poul Bitch Olsen og Kaare Pedersen (1999): *Problemorienteret projektarbejde - en værktøjsbog*. Roskilde Universitetsforlag og Lotte Rienecker (2001): *Problemformulering på de samfundsvidenskabelige uddannelser*. Samfundslitteratur). I et problembaseret studie kan det samme emne studeres ud fra forskellige tilgangsvinkler - og føre til forskelligartede forståelser og konklusioner. Sigtet er at blive i stand til bevidst at forholde sig til forskellige typer af problemformuleringer, samt at begrunde og argumentere for den valgte problemformulering.

I P1-projektarbejdet gælder det derfor om, under det valgte projektemne, at diskutere mulige problemformuleringer, og i relation til den valgte problemformulering at give dokumentation for problemets karakter og -omfang. Det sker ved hjælp af behandling af spørgsmål som: Hvad drejer sagen/problemet sig om? Hvilket omfang har det? Hvordan er det blevet opgjort? Hvordan har det udviklet sig over tid? Hvordan afgrænser det sig fra beslægtede fænomener? osv osv. Mere specifikt kan man under temaet “arbejdsløshed” tage udgangspunkt i projektemner såsom arbejdsløshedens fordeling geografisk, erhvervs-, alders- eller kønsmæssigt, økonomiske, politiske og sociale konsekvenser på samfunds-, gruppe - eller individniveau, forskellige indsatser for løse arbejdsløshedsproblemer, osv.

Som led i at opnå færdigheder i at formulere og begrunde problemstillinger afholdes der forelæsninger i problemorienteret projektarbejde samt seminarer i de enkelte storgrupper.

Et andet meget væsentligt aspekt ved den problembaserede læring er, at man som studerende “lærer at tage ansvar for egen læring”. Langt hovedparten af læringen på et universitet foregår uden at en underviser er til stede. En afgørende forudsætning for at kunne tage ansvar for egen læring er, at man udvikler bevidstheden om egne læreprocesser. En sådan bevidsthed skal opøves og udvikles gennem tilbagevendende vurderinger af såvel egne læreprocesser som vurderinger af andres læreprocesser. Derfor er der formuleret krav om, at projektgruppen eksplicit gør sig overvejelser om og vurderer de individuelle og gruppemæssige læreprocesser i forbindelse med de skriftlige og mundtlige oplæg til statusseminaret og den afsluttende evaluering (se næste afsnit).

Et tredje aspekt i forbindelse med håndteringen af den problembaserede læring handler om *evne til at indgå i gruppearbejde* - både som praktisk “færdighed” og som indsigt i gruppepsykologiske fænomener. Introduktionen hertil foregår både via forelæsning og gruppeprocesøvelser.

3. Redskabsfag

Søjlen med redskabsfag består af forskellige kurser og øvelser. Kurset i *praktisk statistik* afvikles i 3 dele: først præsenteres dele af stoffet ved en forelæsning i auditoriet. Derefter arbejder I med en række tilknyttede opgaver/øvelser i jeres projektgruppe; og endelig bliver der en gennemgang af opgaverne i storgrupperne. Med hensyn til *IT-kompetence* bliver der udbudt en række korte kurser af to timers varighed på forskellige niveauer, som man kan vælge imellem. Man skal deltage i mindst 4 kurser i løbet af Basisåret. I P1 har man mest brug for *regneark, grafik, og præsentationsteknik*). Endelig bliver der mulighed for at deltage i et kursus i *studieteknik*. I P1 drejer det sig om mundtlig formidling og forberedelse af projekt-eksamen.

4. Studiesociale aktiviteter

De studiesociale aktiviteter planlægges I selv sammen med tutorer og vejledere. Nærmere informationer følger.

Afrapportering fra P1-projektet

Der kommer løbende resultater fra et projekt. Det, som skaber et projekt, er den kontinuerlige informationsudveksling og videnstilegnelse, som sker i projektforsløbet. Det gælder de studerendes diskussioner i gruppen, deres skriftlige oplæg til hinanden, gruppens arbejdsplaner og drøftelserne med vejlederen. Derudover indgår der i projektforsløbet to organiserede seminarer: et statusseminar midt i perioden og en afsluttende evaluering, hvor projektarbejdet evalueres (dvs. det er en prøve, der skal bestås). Ved seminarerne indgår flere grupper i dialog med hinanden.

Til *statusseminaret* er der følgende bidrag fra den enkelte projektgruppe:

- et skriftligt oplæg om projektet inkl. problemformuleringen,
- en mundtlig præsentation af projektet (typisk inkl. 1-2 OH plancher med hovedpunkter og diskussionsspørgsmål),
- et opponertindlæg til et af de øvrige projekter (typisk inkl. 1 OH planche med hovedpunkter og diskussionsspørgsmål).

Statusseminaret består typisk af 3 projektgrupper, som arbejder med beslægtede emner samt de tilknyttede vejledere. Gruppernes bidrag suppleres evt. med et fagligt indlæg om gruppernes emne fra en af vejlederne.

Ved det *afsluttende* seminar (evalueringen) deltager typisk to projektgrupper og deres vejledere. Her skal gruppen bidrage med:

- en projektrapport
- mundtlig præsentation inkl. OH plancher
- opponertindlæg inkl. en OH planche

De studerendes evne til at udfylde opponertrollen indgår i bedømmelsen af projektet.

P1-projektrapporten skal være en afrapportering af det forløbne projektarbejde og omfattende elementer fra både den tema- og projektmetodesøjlerne i projektforsløbet. Konkret betyder det, at rapporten falder i to dele:

- 1) *En faglig rapport* med resultaterne af behandlingen af en selvvalgt problemstilling inden for temaet arbejdsløshed.
- 2) En procesrapport, der opsummerer de tilegnede erfaringer med hensyn til arbejds-, gruppe- og læreprocesserne.

Kravene til den afsluttende projektrapport er beskrevet mere specifikt nedenfor.

Krav til projektrapport i P1

Ifølge studieordningen er formålet med projektarbejdet i P1, at "den studerende opnår færdighed i at formulere, begrunde og afgrænse en problemstilling, samt i vurdering af metoder til videnstilegnelse og indhentet viden."

Det fremgår endvidere af delmål for P1, at den studerende skal have "færdigheder i at anvende flere faglige synsvinkler til at dokumentere, begrunde og afgrænse" problemstillingen.

Projekter formuleres inden for semesterets tema - *Det danske samfund i historisk og europæisk/internationalt perspektiv*. Det specifikke tema for P 1 2003 er "arbejdsløshed". P1 afsluttes med en projektrapport, som skal indeholde både en faglig rapport og en procesrapport.

Gode problemstillinger kræver viden om emnet og lægger selv op til ny viden og erkendelse. Den faglige rapport bedømmes på *begrundelse for, dokumentation og afgrænsning af problemstillingen*.

Den faglige del af rapporten bør typisk indeholde (rækkefølgen i de enkelte underpunkter er ikke bindende):

- En kort redegørelse for emnet.
- Hvad er der tidligere skrevet om emnet/problemfeltet¹ (f.eks. i kursuslitteraturen).
- Overvejelser over forskellige typer af problemstillinger¹ og argumentation (*begrundelse*) for den valgte problemformulering.
- En diskussion af problemstillingens relevans. Hvorfor er den interessant? Hvem er den et problem for?
- *Dokumentation* af problemstillingen, d.v.s. en redegørelse for den viden/teori, der problematiseres, og empirisk dokumentation for påstande om faktiske forhold. Data præsenteres i tabeller og/eller diagrammer. Der skal argumenteres for metoder til empirisk dokumentation og for fortolkning af den valgte empiri.
- En specificeret problemformulering¹, d.v.s. en kort og klar formulering af rapportens hovedspørgsmål.
- Præcisering af problemformuleringens centrale begreber m.v.
- Argumentation for *afgrænsninger*, for valg og fravalg m.h.t. tid, rum etc.
- Eventuelt en perspektivering med udkast til projektmetode/projekt-design², d.v.s. fremgangsmåde for besvarelse af hovedspørgsmålet, hvilket betyder angivelse af mulige veje til afdækning af forklaringer og mulige løsninger i relation til problemstillingen.

---

¹ Se præcisering af disse begreber i Olsen, Poul Bitsch og Kaare Pedersen (red): problemorienteret projektarbejde – en værkstedsbog. Roskilde Universitetsforlag, 2. udg. 1999, kapitel 2 s. 26

² Se Olsen og Pedersen (1999), kapitel 9

Projektrapporten skal have en klar struktur og være formuleret i et sagligt og præcist sprog. Endvidere skal formelle krav til dokumentation (kildeangivelse, litteraturliste) og præsentation (citater, tabeller og figurer) være opfyldt³.

Procesdelen af rapporten bør typisk indeholde redegørelse for og erfaringer med:

- Arbejdsprocesserne (studieprocessen) – organisering af projektarbejdet, brug af forelæsninger, øvelser og seminarer, informationsøgning.
- Læreprocesserne – hvordan var vores forudsætninger? Hvad har vi opnået? Hvordan kommer vi videre?
- Gruppeprocesserne – organisering af gruppearbejdet, kommunikation, roller og samarbejdsaftaler
- Vejlederroller⁴ i forbindelse med arbejds- lære og gruppeprocesser.

Hvilken betydning har ovenstående haft for projektarbejdet?

Projektrapporten vil typisk fylde 20-25 sider. Den må højst fylde 30 normalsider incl. litteraturliste og eventuelle bilag.

---

³ Se Olsen og Pedersen (1999), Kapitel 15.

⁴ Se Olsen og Pedersen (1999), Kapitel 7.

Målsætninger og indhold i P2-perioden

P2-perioden varer fra 20. oktober til 31. januar. Temaet for P2 er *økonomisk, politisk og social udvikling*. De forskellige aktiviteter i P2 skal ses som led i ét samlet projekt med følgende overordnede mål:

- at få viden om og forståelse for grundlæggende økonomiske, politiske og sociale sammenhænge og problemer, der kendetegner den historiske udvikling af det danske samfund,
- at få færdigheder i at operationalisere en problemstilling og forholde sig til metodevalg,
- at få færdigheder i vurdering og anvendelse af videnskabelig litteratur.

I den første uge gives der en introduktion til hele perioden. Endvidere skal man inden for hver storgruppe danne nye projektgrupper. Storgruppen planlægger selv gruppedannelsesprocessen sammen med sine vejledere. Typisk vil man her bruge en del tid til at diskutere mulige projektemner.

Undervejs i perioden deltager projektgruppen i to statusseminarer sammen med et par andre projektgrupper, hvor man fremlægger og diskuterer projektarbejdet indbyrdes og med vejlederne.

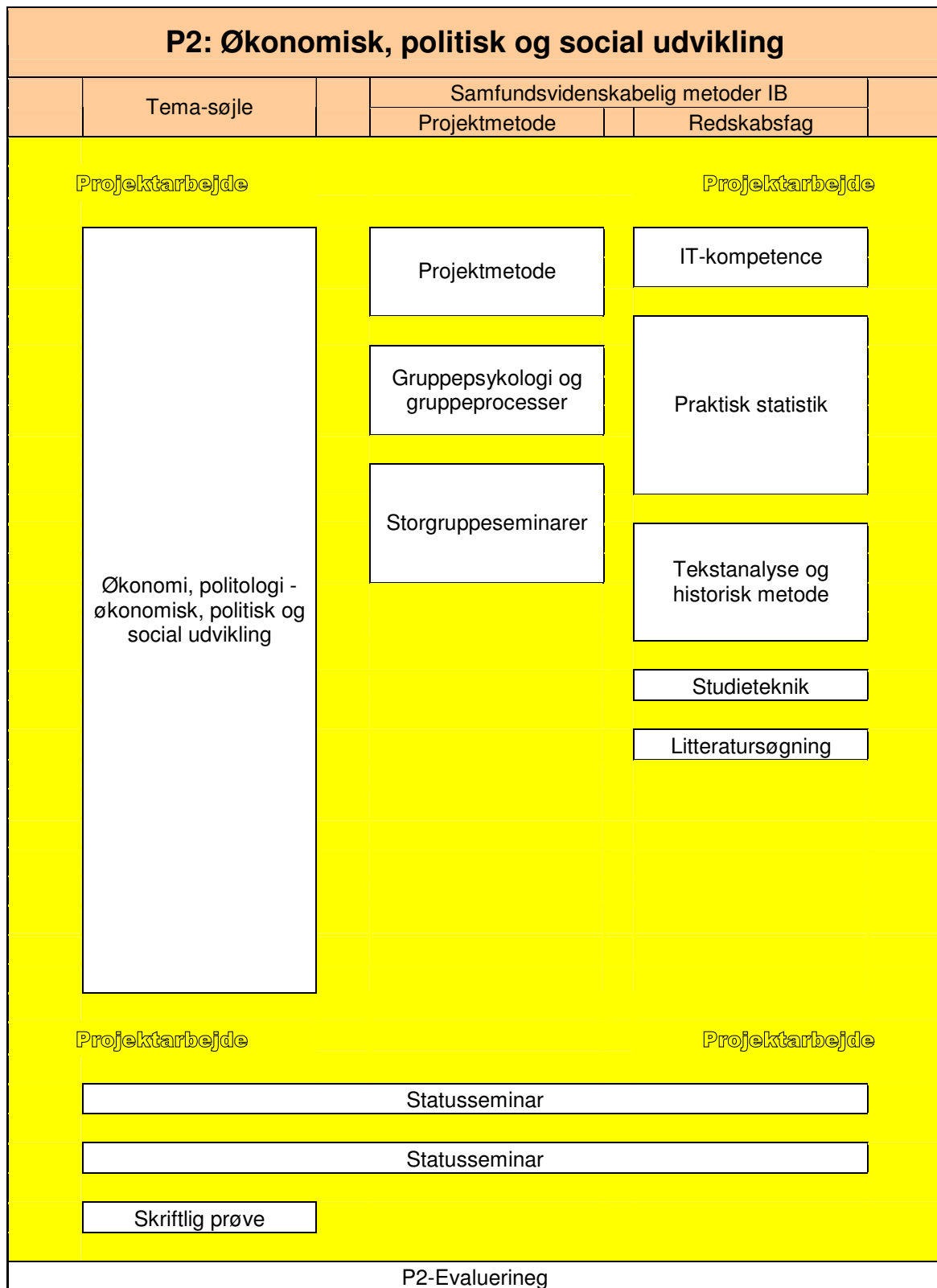
Perioden afsluttes med en skriftlig individuel prøve den 20. januar i ”Økonomi, politologi – økonomisk, politiske og social udvikling” og en gruppevis mundtlig projektprøve i uge 5 med udgangspunkt i P2-projektrapporten.

Indhold

1. Temasøjle

I den temasøjlen indgår et stort kursus med 25 forelæsninger under overskriften ”Økonomi, politologi – økonomisk, politisk og social udvikling” (se kursusbeskrivelsen senere i dette hæfte). Her får man et solidt grundlag og udgangspunkt for gruppernes projektarbejde. Gruppen vælger selv sit projektemne under hensyn til, at der skal inddrages økonomiske og politologiske synsvinkler i projektarbejdet. Til inspiration til dette bliver der på Basisårets hjemmeside lagt et ”Katalog med forslag til projektemner til P2”, som gruppen evt. kan tage udgangspunkt i og arbejde videre ud fra.

Projektarbejdet tager typisk udgangspunkt i forelæsnings- og seminarlitteraturen, men inddrager også supplerende litteratur.

2. Projektmetodesøjle

På metodesiden fortsætter indføringen i den problembaserede studieform. Der vil være forelæsninger og øvelser/seminarer omkring projektmetode, operationalisering af en problemstilling, brug af teori og gruppepsykologi.

3. Redskabsfagssøjle

Til understøttelse af projektarbejdet vil der fortsat være kurser og øvelser i redskabsfag som: praktisk statistik, tekstanalyse og historisk metode, litteratursøgning, brug af IT-værktøjer og studieteknik (se kursusbeskrivelsen senere i dette hæfte).

Krav til projektrapport i P2

Studieordningen fastlægger som formål med seminarer og projektarbejde i P2, at "den studerende opnår færdigheder i at operationalisere en problemstilling inden for periodens tema og at gennemføre et projektarbejde med vægt på argumentation for metodevalg og vurdering af videnskabelig litteratur af relevans for problemstillingen."

Kravene fra P1 gælder naturligvis også for P2. Derudover skal der i P2-projektet lægges vægt på *Operationalisering af problemstillingen* og specielt *argumentation for metodevalg* og dels på *vurdering af videnskabelig litteratur*.

Projekter formuleres inden for periodens tema om "*Økonomisk, politisk og social udvikling*" - (semesterets tema er stadig "*Det danske samfund i historisk og europæisk/internationalt perspektiv*"). Det er et krav til alle projekter, at de inddrager økonomiske og politologiske synsvinkler. Projektarbejdet tager typisk udgangspunkt i forelæsnings- og seminarlitteraturen, men inddrager også supplerende litteratur. Arbejdet afsluttes med en projektrapport, hvori indgår en analyse af gruppe- og arbejdsprocessen.

Beskrivende statistik, tekstanalyse og historisk metode, samt systematisk brug af bibliografiske hjælpemidler indgår i vurderingsgrundlaget.

Den faglige del af rapporten bør typisk indeholde (rækkefølgen i de enkelte underpunkter er ikke bindende):

- En kort redegørelse for emnet
- Hvad er der tidligere skrevet om emnet/problemfeltet⁵ ud fra forskellige faglige eller tværfaglige synsvinkler (bl.a. i kursislitteraturen)?
- Overvejelser over forskellige typer af problemstillinger⁴ og argumentation for valg af problemstilling (*Begrundelse*)
- En diskussion af problemstillingens relevans. Hvorfor er den interessant? Hvem er den et problem for?
- *Dokumentation* af problemstillingen, d.v.s. en redegørelse for den viden/teori, der problematiseres, og empirisk dokumentation for påstande om faktiske forhold. Data præsenteres i tabeller og diagrammer. Der skal argumenteres for metoder til empirisk dokumentation og for fortolkning af den valgte empiri.
- En specificeret problemformulering⁴, d.v.s. en kort og klar formulering af rapportens hovedspørgsmål.
- Præcisering af problemformuleringens centrale begreber m.v.
- Argumentation for *afgrænsninger*, for valg og fravalg m.h.t. tid, rum etc.

---

⁵ Se præcisering af disse begreber i Olsen, Poul Bitsch og Kaare Pedersen (red.): Problemorienteret projektarbejde en værktøjsbog. Roskilde Universitetsforlag, 2. udg. 1999, Kapitel 2, s. 26

- En *operationalisering*⁶ af problemstillingen. M.a.o. hvordan skal analysen af problemstillingen gribes an (operationaliseres), og hvorfor netop på denne måde? Operationaliseringen kan omfatte opstilling af og argumentation for underspørgsmål eller hypoteser. Den skal omfatte:
  - o *Argumentation for valg af projektmetode/-design* d.v.s. metodisk opbygning af projektet
  - o *Argumentation for valg og fravalg af teorier/forklaringer*
  - o *Argumentation for valg og fravalg af empiriske metoder*
- Bemærk, at "økonomiske og politologiske synsvinkler" skal inddrages, og at projektet skal handle om "udvikling".
- Projektrapporten udarbejdes på grundlag af eksisterende litteratur. Selvstændig indsamling af empiri/kilder indgår ikke i bedømmelseskriterierne for P2. Derimod er et krav til:
- *Analysen*, at der sker en *vurdering af videnskabelig litteratur* i forhold til problemstillingen: På hvilken måde er litteraturens problemstilling og resultater relevante? Er resultater dokumenterede? Er fortolkninger rimelige? Holder argumentationen?
- En *konklusion*.

Projektrapporten skal have en klar struktur og være formuleret i et sagligt og præcist sprog. Formelle krav til dokumentation (kildeangivelse, litteraturliste) og præsentation (citater, tabeller og figurer) skal være opfyldt⁷

Procesdelen af rapporten bør typisk indeholde en analyse af :

- Arbejdsprocesserne (studieprocessen) – organisering af projektarbejdet, brug af forelæsninger, øvelser og seminarer, informationssøgning.
- Læreprocesserne – hvordan var vores forudsætninger? Hvad har vi opnået? Hvordan kommer vi videre?
- Gruppeprocesserne – organisering af gruppearbejdet, kommunikation roller og samarbejdsaftaler
- Vejlederroller⁸ i forbindelse med arbejds- lære og gruppeprocesser.

Hvilken betydning har ovenstående haft for projektarbejdet?

Rapporten må højst fylde 60 normalsider (for individuelle studerende højst 20 sider) inklusive litteraturliste og eventuelle bilag.

---

⁶ Se Olsen og Pedersen (1999) kapitel 9

⁷ Se Olsen og Pedersen (1999), kapitel 9

⁸ Se Olsen og Pedersen (1999), Kapitel 7.

Kursusbeskrivelser

Problemorienteret samfundsforståelse – med emnet ”arbejdsløshed” som gennemgående eksempel – del 1-8

Formål:

Det er hensigten med dette første kursus på Basisåret at præsentere centrale træk ved det danske samfund set ud fra *forskellige* samfundsvidenskabelige tilgangsvinkler (fagområder). Hovedvægten vil ligge på det samfunds*beskrivende* - med brug af emnet ”arbejdsløshed” som det gennemgående eksempel. Forelæsningserne vil også fremdrage karakteristiske problemstillinger indenfor emnet. Der vil således være mange input til projektgruppernes arbejde med problemformuleringer.

Indhold:

Der afholdes 8 forelæsninger. Hver forelæsning behandler en specifikt tilgang til emnet ud fra både en historisk og en aktuel vinkel. Der vil hver gang indgå en præsentation af centrale informationskilder til emnet med vægt på web-baserede kilder – herunder tilgængelige databaser på vores eget intranet og på Universitetsbibliotekets web-sider.

Eksamen:

Kursusindholdet indgår i grundlaget for den mundtlige projektprøve i oktober måned. Det meste af litteraturen vil endvidere være *pensum* ved de skriftlige prøver i januar og marts.

Del 1: Sociale forhold – demografiske forhold

v/ lektor Lisbeth B. Knudsen, Institut for Sociale forhold og organisation.

Kursets formål og indhold:

Formålet med forelæsningen er at illustrere, hvordan den demografiske viden om befolkningens sammensætning på køn, alder og etnicitet er væsentlig for mange samfundsvidenskabelige problemstillinger. I den offentlige debat bliver de små ungdomsårgange diskuteret i relation til uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet, den aldrende befolkning som et samfundsøkonomisk problem, og indvandringen - specielt fra visse dele af verden - præsenteres som et økonomisk, men også kulturelt problem. Demografien giver et redskab til at analysere befolkningsudviklingen, hvilket er en god basis for videre analyser, f.eks. i sociologisk perspektiv. Der omtales desuden nogle få vigtige kilder med data eller analyser af den demografiske udvikling.

Litteratur:

Andersen, Torben M. m.fl., (2002): *Beskrivende dansk økonomi*. Kapitel 3

Del 2: Sociale forhold – levevilkår og arbejdsmarkedet

v/ adjunkt Finn Laursen, Institut for Sociale forhold og organisation.

Kursets formål og indhold:

Vi møder ofte begrebet arbejdsløshed i form af kurver og tabeller. Formålet med denne forelæsning er at tage udgangspunkt i statistikken men gå bag om tallene for at se på, hvem er de arbejdsløse? og hvordan kan deres situation beskrives? Forelæsningen vil blive konkretiseret ved en uddybende beskrivelse etniske minoriteter og arbejdsmarkedet. Forelæsningen vil desuden berøre temaer som: er arbejdsløshed et socialt problem? marginale grupper i samfundet og arbejdsmarkedet.

Litteratur:

Ejrnæs, M. m.fl.: *Sociologi og socialt arbejde*. Kap. 8 og 10. Danmarks Forvaltningshøjskoles Forlag, 2001

Del 3: Arbejdsløshed i et politisk perspektiv

v/ Ph.D. studerende Thomas Bredgaard, Institut for Økonomi, Politik og Forvaltning.

Kursets formål og indhold:

Forelæsningens mål er at give en introducerende beskrivelse til Dansk arbejdsmarkedspolitik og arbejdsløshedsbekæmpelse. Hvem er aktørerne i det arbejdsmarkedspolitiske system? Hvilke funktioner varetages der i arbejdsmarkedspolitikken og hvilke strategier benyttes der? Hvordan føres politikken og overfor hvilke problemer? Hvordan styres og organiseres de arbejdsmarkedspolitiske indsatser? En væsentlig pointe er, at for at forstå de aktuelle arbejdsmarkedspolitiske udfordringer og interesse modsætninger, må vi forstå de lange historisk-institutionelle linjer i arbejdsmarkedspolitikken."

Litteratur:

Thomas Bredgaard, Henning Jørgensen og Flemming Larsen: "Dansk arbejdsmarkedspolitik: Grundtræk og aktuel udvikling" i Jørgensen m.fl.: *Arbejde og politik – Undervejs med CARMA 2002*, Center for Arbejdsmarkedsforskning, AAU, 2002.

Del 4: Arbejdsløshed i retlig belysning

v/professor Claus Haagen Jensen, Institut for Sociale forhold og organisation.

Kursets formål og indhold:

Lektionen tilsigter at give de studerende et overblik over den retlige regulering af arbejdsløsheden og et nærmere indblik i nogle af betingelserne for at opnå arbejdsløshedsunderstøttelse, herunder navnlig kravene om "ledighed" og om, at vedkommende skal "stå til rådighed for arbejdsmarkedet".

Litteratur:

Plancher samt uddrag fra arbejdsløshedsloven

Del 5: Sociale forhold – familie og civilsamfund – Arbejds- samfundet og den beslaglagte tid

v/professor Jens Tonboe, Institut for Sociale forhold og organisation.

Kursets formål og indhold:

Ud fra tre korte tekster og en tabel er det målet at rejse og dokumentere, hvad der muligvis er det vigtigste aktuelle danske samfundsproblem – set ud fra en *sociologisk* synsvinkel: **Tidsproblemet** eller rettere: Arbejdsmarkedets beslaglæggelse af vores tid med hvad deraf følger af konsekvenser for familien og det sociale liv. Danmark har faktisk europarekord og måske også verdensrekord i arbejde, men som det ses, er der hverken enighed om problemets omfang, karakter eller løsning.

Litteratur:

- Familieliv giver stress. DJØF-bladet, nr. 4: 2002, s 4-5
- Familien klarer presset, Social Forskning, nr. 2: 2002, s-4-5
- *Vækst med vilje*. Regeringens strategioplæg. Økonomi- og Erhvervsministeriet 2002, s 5, 14-19
- Tal fra den danske værdiundersøgelse 1999

Del 6: Nationalregnskabet - omdrejningspunktet i samfunds- økonomien

v/lektor Bent Dalum og forskningsbibliotekar Gert Villumsen, Institut for Erhvervsstudier.

Kursets formål og indhold:

At forstå grundprincipperne i nationalregnskabet opbygning; at forstå hvad BNP måler og ikke måler samt hvordan man får fat i dataene.

Litteratur:

Andersen, Torben M. m.fl., (2002): *Beskrivende dansk økonomi*. Kapitel 2
WWW.statistikbanken.dk

Del 7: Langsigtet vækst og konjunktursvingninger

v/lektor Bent Dalum og forskningsbibliotekar Gert Villumsen, Institut for Erhvervsstudier.

Kursets formål og indhold:

At forstå BNP's anvendelse som indikator for udviklingen i levestandard; at få et første indblik i hvorledes man måler konjunktursvingninger samt at få et indblik i opdelingen af den økonomiske udvikling i en "real" og en "inflationær" del.

Litteratur:

Andersen, Torben M. m.fl., (2002): *Beskrivende dansk økonomi*. Kapitel 1 og Appendix A-C samt WWW.statistikbanken.dk

Der "snuses" til teksterne, som behandles igen i kurset Økonomisk, politisk og social udvikling i P2.

Del 8: Udviklingen i den danske erhvervsstruktur

v/lektor *Bent Dalum* og forskningsbibliotekar *Gert Villumsen*, *Institut for Erhvervsstudier*.

Kursets formål og indhold:

at forstå de grundlæggende principper for analysen af erhvervsstrukturen over tid samt introduktion begrebet "industriklynger"

Litteratur:

Andersen, Torben M. m.fl., (2002): *Beskrivende dansk økonomi*. Kapitel 11

WWW.statistikbanken.dk samt udvalgte "fagportaler" (f.eks. www.sourceoecd.com og www.norcom.dk)

Problemorienteret projektarbejde - Del 1 og 2

Del 1: Erkendelsesformer og kreativitet

v/Jan Brødslev Olsen og Helle Bækkelund Jensen

Kursets formål og indhold:

Formålet med kurset er at opbygge forståelse for det problemorienterede projektarbejde. Denne erkendelsesform henter sin grundlæggende inspiration fra forskningens domæne, hvor felter som problemudforskning, analyse og vurdering spiller en central rolle. Det problemorienterede projektarbejde fordrer kreativitet og åbenhed. Kurset introducerer til de centrale begreber læring, erkendelse og kreativitet på baggrund af forskellige typer eksempler, og disse begrebers betydning for arbejds- og læreprocessen i det problemorienterede projektarbejde præsenteres og diskuteres.

Litteratur:

Olsen, Poul Bitsch og Kaare Pedersen, 1999 (2. udg.), *Problemorienteret projektarbejde - en værktøjsbog*, Roskilde Universitetsforlag, side 11-25 og s. 43-63

Olsen, Jan Brødslev (2002) "Læring i projektarbejde", i Kolmos & Krogh *Projekt-pædagogik i udvikling*, side 83-113.

Del 2: Typer af problemformuleringer

v/Ann-Dorte Christensen og Lene Dalsgaard

Kursets formål og indhold:

I dette kursus går vi i dybden med problemformuleringsfasen, som er en central del af det problemorienterede projektarbejde. Forskellige problemformuleringstyper stiller forskellige krav til bearbejdning af problemstilling og dermed til indlæring og erkendelse. Der introduceres til forskellige problemformuleringstyper bl.a. gennem eksempler fra tidligere projekter på basisuddannelsen og fra nogle af overbygningsuddannelserne.

Litteratur:

Olsen, Poul Bitsch og Kaare Pedersen, 1999 (2. udg.), *Problemorienteret projektarbejde - en værktøjsbog*, Roskilde Universitetsforlag, side 25-41.

Rienecker, Lotte (2001)(2. udg.): *Problemformulering på de samfundsvidenskabelige uddannelser*, Samfundslitteratur, side 1-20

Gruppeprocesser og gruppepsykologi - del 1 og 2

Kursets formål og indhold:

Kurset i gruppeprocesser og gruppepsykologi afholdes i to trin i form af to forelæsninger med efterfølgende bearbejdning i seminarform i storgrupperne i P1 og P2.

Trin 1. placeret i uge 37 under P1 vil især fokusere på problemer med det at starte på et universitet og på de første erfaringer med at skulle arbejde i projektgrupper og bruge sin vejleder rigtigt.

Trin 2. placeret i uge 43 under P2 vil fokusere på gruppepsykologisk viden om gruppers udvikling, kommunikation, faser, roller og konflikter i grupper.

Ad Trin 1. : Det gruppebaserede projektarbejde trækker på to typer af viden: den viden, der gælder selve arbejdet med det faglige produkt – og den viden, der handler om de vilkår og vanskeligheder, man oplever, når man skal samarbejde i en gruppe. Netop det sidste – ofte blot kaldet ”gruppeprocessen” – viser sig at være en af de største hurdler for oplevet succes, når man interviewer basisstuderende. Dels har de færreste studerende erfaringer med et så forpligtende samarbejde, som et længere projektarbejde i en gruppe er – og dels er studiets anderledes frie organisering en ny udfordring for de fleste. Der sker mange ting samtidig. Alt er tilsyneladende lige vigtigt. Hvordan skal man så prioritere, når døgnets timer ikke synes at række?

Start-kaos eller ”1.semester-stress” har man kaldt fænomenet, der handler om besværet med som individ at orientere sig i alt det nye. Få sine forventninger afstemt overfor det at arbejde i gruppe og bruge en vejleder – og ganske særligt selv at slå til i forhold til egne og studiets forventninger. Hvordan befinder man sig overhovedet i den gruppe, man er medlem af? Får man lov til/er man modig nok til at sige noget eller køres gruppen benhårdt af en eller flere, der selv har taget teten? Hvad er en vejleder til forskel fra en lærer – og hvordan bruger man en vejleder rigtigt? Hvad kan man kræve og hvad gør man, hvis man ikke forstår hendes/hans vejledning?

Disse spørgsmål og mange flere, der har med studiestart og individ/gruppe- og gruppe/vejleder-forholdet at gøre er genstand for første trin af undervisningen i ”gruppe-processer og gruppepsykologi” – og er planlagt som følger:

Del 1: Gruppeprocesser og gruppepsykologi

V/Søren Keldorff

Kursets formål og indhold

Forelæsning om ”Start-stress og orienterings-problemer i det gruppebaserede universitetsstudium”.

Forelæsningen følges op med seminarer i de enkelte storgrupper: Et seminar på AAU og et seminar på RUS-kurset. Søgelyset sættes på organiseringen af gruppearbejdet og kommunikationen i gruppen samt det ”at bruge sin vejleder” – i en kombination af oplæg, øvelser og diskussion – med de studerendes startoplevelser som udgangspunkt.

Produktkrav til trin 1

Det er obligatorisk at hver projektgruppe skriver et selvstændigt proces-afsnit i deres P1-rapport – med udgangspunkt i oplevede startproblemer på individ og/eller gruppeplan. Kravene til procesafsnittet er nærmere beskrevet under ”krav til projektrapport i P1”. Dette afsnit indgår i evalueringen af P1.

Litteratur

Olsen, Poul Bitsch og Kaare Pedersen, 1999 (2. udg.), *Problemorienteret projektarbejde - en værktøjsbog*, Roskilde Universitetsforlag. Kapitlerne 6. og 7. (s.95-132).

Ad Trin II. I P2 vil erfaringsmæssigt en del af startvanskelighederne være overvundet. Man er begyndt at kende det ny system, har oplevet og måske selv lært at løse nogle vanskeligheder i gruppearbejdet. Alligevel er der visse problemer, som synes at vende tilbage. Det kan dreje sig om arbejdsdelingen mellem aktive og passive i gruppen, om oplevelsen af vanskeligheder ved ”at skære igennem” og tage beslutninger, oplevelsen af dårlig planlægning og spildtid – eller om regulære konflikter i gruppen. Disse problemer vil være genstand for 2. trins undervisningen, der udover forelæsningen indeholder en øvelsesdel i seminarform.

Del 2: Gruppeproces og gruppepsykologi

V/Søren Keldorff

Kursets formål og indhold

Forelæsning om ”Gruppedynamik, gruppesynergi og teambuildings-teknikker” – om undersøgelser af grupper, individ- og gruppetest omkring nødvendige roller/funktioner i en gruppe, grupperes fasemæssige udvikling, modne og umodne grupper, typiske konflikter og deres mulige løsning mm.

I samme uge: seminar i de enkelte storgrupper om gruppedannelse med gruppedynamiske øvelser samt individ- og gruppetest.

Produktkrav til trin 2

Det er obligatorisk at hver projektgruppe skriver et selvstændigt proces-afsnit i deres P2-rapport – med en analytisk, teoretisk begrundet tilgang til udvalgte dele af gruppens proces. Kravene til procesafsnittet er nærmere beskrevet i ”krav til projektrapport i P2”. Dette afsnit indgår i evalueringen af P2.

Litteratur

Der er et kompendium til selvkopiering under udarbejdelse, som vil foreligge senest ugen før.

Supplerende litteratur

Keldorff, Søren & Mads Nibe (1999). *Når krage ikke søger mage*. Edupax

Lennéer-Axelsson, Barbro & Ingela Thylefors(1993). *Arbejdsgruppens psykologi*.

Hans Reitzel Forlag

Praktisk Statistik - Del 1 - 4

Kursets formål og indhold

Kursets har til formål at beskæftige sig med bearbejdning og præsentation af data med henblik på at belyse samfundsvidenskabelige problemstillinger. Kurset første del introducere forskellige tabel og diagramtyper, mens kursets anden del belyser centrale statistiske metoder til beskrivelse af tidsserier samt afprøve kvantitativt formulerede hypoteser. Kurset gennemføres med udstrakt brug af regneark og eksisterende data/eksempler. Der veksles mellem forelæsninger og øvelser i grupper. Øvelsesopgaver gennemgås i storgruppen.

Eksamen

Kursusindholdet indgår i grundlaget for de mundtlige projektprøver efter Periode 1 og Periode 2. Statistisk behandlet datamateriale skal indgå i projekterne.

Litteratur:

Vejrup-Hansen, Per, 2001, *Praktisk Statistik*, 4. udgave, ISBN 87-593-0916-4,

Seminar og øvelsesaktiviteter

Forelæsningerne følges hver gang op med øvelser i projektgrupperne og efterfølgende gennemgang i hver storgruppe.

Del 1: Praktisk statistik

v/Anker Lund Vinding

Kursets formål og indhold:

Den første lektion omhandler baggrunden for statistik og hvilke muligheder, der er i brugen af statistik til samfundsbeskrivelser og analyse. Forskellige tabel og diagramtyper vil blive introduceret. Endvidere vil grund-læggende metoder til prisrensning af tidsserier blive introduceret.

Målet er at de studerende selv kan læse og konstruere forskellige tabeller og diagrammer ud fra datasæt.

Litteratur:

Vejrup-Hansen, Per, 2001, *Praktisk Statistik*, kapitel 1-2

Del 2-4: Praktisk statistik

v/Anker Lund Vinding

Kursets formål og indhold:

De tre sidste lektioner (som afholdes i P2) vil gå lidt mere i dybden med beskrivende statistik. Det drejer sig om beskrivelse af udviklings- og vækstforløb, identifikation af

sæson-, trend- og konjunktur-elementer (lektion 2) samt forskellige positionsmaal, gennemsnit og varians (lektion 3). Kurset afsluttes med en introduktion til korrelations og regressionsanalyse (lektion 4).

Målet er at de studerende får et kendskab til de tests, der er nødvendige i brugen af beskrivende statistik. De studerende vil kunne efterprøve de forskellige tests via opgaverne.

Litteratur:

Vejrup-Hansen, Per, 2001, *Praktisk Statistik*, kapitel 3-5.

Kursusforløb:

Lektion 2: Vejrups-Hansen, Per, 2001, *Praktisk Statistik*, kapitel 2-3.

Lektion 3: Vejrups-Hansen, Per, 2001, *Praktisk Statistik*, kapitel 4.

Lektion 4: Vejrups-Hansen, Per, 2001, *Praktisk Statistik*, kapitel 5.

Økonomi, politologi - økonomisk, politisk og social udvikling - Del 1 - 25

Kurset formål og indhold

Formålet med kurset er at give de studerende en grundlæggende historisk forståelse af det danske samfunds udvikling i nyere tid i et internationalt perspektiv samt at give de studerende en indføring i grundlæggende tilgange, begreber og problemstillinger inden for økonomi og politologi.

Kurset vil være disponeret efter kronologiske perioder, inden for hvilke de væsentligste udviklingstræk og forståelsen heraf belyses (se skematisk oversigt sidst i afsnittet). I tilknytning hertil vil der ske en uddybning af politologiske og økonomiske begreber og teoretiske problemstillinger, der er væsentlige til forståelse af perioderne og samfundet generelt.

Kurset skal ses i sammenhæng med efterfølgende seminarundervisning og projektvejledning.

Litteratur

Paludan, Helge, m.fl. (2000): *Danmarks historie – i grundtræk*. Aarhus Universitetsforlag

Østerud, Øyvind (2002): *Statsvitenskap. Innføring i politisk analyse*. Universitetsforlaget Oslo.

Brink, Helge (2001): *Makroøkonomi: Introduktion til teori og politik*. Jurist- og økonomiforlaget.

Amdam, Rolv Petter, m.fl. (2001): *Markedsøkonomiens udvikling*. Fagbokforlaget.

Andersen, Torben M., Hans Linderoth, Valdemar Smith og Niels Westergård-Nielsen (2002): *Beskrivende dansk økonomi*. Bogforlaget HandelsVidenskab. 1.udgave.

Supplerende litteratur

World Development Report 1997 og

Lundvall og Archibugi ( ): *Europe and the Learning Economy*.

Konstitution af det danske samfund 1850-1914 Del 1-10

Del 1: Enevælde og deregulering, Danmark omkring 1850

v/ Per Boje

Litteratur

Paludan, Helge, m.fl. (2000): *Danmarks historie – i grundtræk*. Kapitel 11-16

Amdam, Rolv Petter, m.fl. (2001): *Markedsøkonomiens udvikling*. Kapitel 2

Del 2: Danmarks modernisering - international arbejdsdeling

v/Per Boje

Litteratur

Paludan, Helge, m.fl. (2000): *Danmarks historie – i grundtræk*. Kapitel 18

Amdam, Rolv Petter, m.fl. (2001): *Markedsøkonomiens udvikling*. Kapitel 4 og 6

Del 3: Den nationale stat og statsdannelse. Begreber og teorier om staten

v/Johannes Andersen

Litteratur:

Østerud, Øyvind (2002): *Statsvitenskap. Innføring i politisk analyse*. 3. udgave, Kapitel 4 og 5.

Del 4: Forfatningskamp

v/Per Boje

Litteratur

Paludan, Helge, m.fl. (2000): *Danmarks historie – i grundtræk*. Kapitel 17 og 19

Del 5: Magt og demokrati

v/Johannes Andersen

Kursets formål og indhold

Magtteorier. Det direkte og det repræsentative demokrati. Idealer.

Litteratur

Østerud, Øyvind (2002): *Statsvitenskap. Innføring i politisk analyse*. 3. udgave, Kapitel 3, kapitel 14. Supplering med Kapitel 12 og 13.

Del 6: Det politiske system og de politiske partier

v/Johannes Andersen

Kursets formål og indhold

De politiske ideologier. De politiske partier. Det repræsentative demokrati som system / valgsystem m.m.

Litteratur

Østerud, Øyvind (2002): *Statsvitenskap. Innføring i politisk analyse*. 3. udgave, Kapitel 17 og kapitel 19.

Del 7: Politiske institutioner i Danmark og EU

Politiske institutioner i Danmark, herunder navnlig Regeringen, Folketinget, Forvaltningen og Domstolene.

v/Claus Haagen Jensen

Kursets formål og indhold

Kurset afholdes over 2 gange (del 7 og 20). Generelt har de to lektioner til formål at formidle indsigt i offentlige instanser, der træffer politiske beslutninger. Sådanne instanser findes på forskellige niveauer, men kurset medtager kun det nationale niveau og EU-niveauet.

Litteratur:

Grundloven, Uddrag af traktaten om de Europæiske Fællesskaber samt uddrag af Haagen Jensen og Nørgaard, Administration og Borger, 3. udg. 1988, og Gulmann og Hagen Sørensen, EU-ret, 3. udg., 1995

Del 8: Markedsøkonomiens rødder og institutioner - Adam Smith

v/Bjørn Johnson

Litteratur

Brink, Helge (2001): *Makroøkonomi: Introduktion til teori og politik*. Kapitel 1
Amdam, Rolv Petter, m.fl. (2001): *Markedsøkonomiens udvikling*. Kapitel 1 og 3

Del 9: Konflikt og harmoni i markedsøkonomien. Karl Marx og neoklassikerne

v/Bent Dalum

Litteratur

Brink, Helge (2001): *Makroøkonomi: Introduktion til teori og politik*. Kapitel 5
Amdam, Rolv Petter, m.fl. (2001): *Markedsøkonomiens udvikling*. Kapitel 5 og 7

Del 10: Markedsøkonomiens dynamik: vækst, struktur, internationalisering, konjunkturer og kriser

v/Bent Dalum

Litteratur

Brink, Helge (2001): *Makroøkonomi: Introduktion til teori og politik*. Kapitel 2
Andersen, Torben M., Hans Linderøth, Valdemar Smith og Niels Westergård-Nielsen (2002): *Beskrivende dansk økonomi*, Kapitel 1

Krig, krise og velfærdsstat, 1914-1960 - Del 11 - 16

Del 11: Arbejderbevægelsen og kampen om statens rolle 1914-50. Mellemløstid og markedsøkonomien i krise

v/Knud Knudsen

Litteratur

Paludan, Helge, m.fl. (2000): *Danmarks historie – i grundtræk*. Kapitel (18) og 20
Amdam, Rolv Petter, m.fl. (2001): *Markedsøkonomiens udvikling*. Kapitel 8

Del 12: Den danske velfærdsmodel

v/Knud Knudsen

Litteratur

Paludan, Helge, m.fl. (2000): *Danmarks historie – i grundtræk*. Kapitel (20) og 23

Del 13: Keynes om efterspørgsel og udbud i makroøkonomien: produktion, indkomst og beskæftigelse

v/Bent Dalum

Litteratur

Brink, Helge (2001): *Makroøkonomi: Introduktion til teori og politik*. Kapitel 3
Amdam, Rolv Petter, m.fl. (2001): *Markedsøkonomiens udvikling*. Kapitel 9

Del 14: Økonomisk politik før og efter Keynes. Finans- og pengepolitik

v/Bent Dalum

Litteratur

Brink, Helge (2001): *Makroøkonomi: Introduktion til teori og politik*. Kapitel 4
Amdam, Rolv Petter, m.fl. (2001): *Markedsøkonomiens udvikling*. Kapitel 9
Andersen, Torben M., Hans Linderøth, Valdemar Smith og Niels Westergård-Nielsen (2002): *Beskrivende dansk økonomi*, Kapitel 4 og 6

Del 15: Statens og den offentlige sektors rolle i økonomien: infrastruktur, institutioner, allokering, stabilisering og fordeling

v/Bent Dalum

Litteratur

World Development Report 1997, Overview og Part I (trykkes i kompendium)

Andersen, Torben M., Hans Linderoth, Valdemar Smith og Niels Westergård-Nielsen (2002): *Beskrivende dansk økonomi*, Kapitel 4

Del 16: Bureaucrati, interesseorganisationer og korporatisme. Den moderne stats struktur og organisation - herunder interesseorganisationer

v/Johannes Andersen

Litteratur

Østerud, Øyvind (2002): *Statsvitenskap. Innføring i politisk analyse*. 3. udgave, Kapitel 6, kapitel 7 og kapitel 9.

Den kolde krig og europæisk integration, 1945-90 - del 17 - 21

Del 17: Dansk forsvars- og sikkerhedspolitik mshp FN og NATO

v/Knud Knudsen

Litteratur

Paludan, Helge, m.fl. (2000): *Danmarks historie – i grundtræk*. Kapitel 21 og 22

Del 18: En ny økonomisk verdensorden. Dansk markedspolitik mshp tilslutningen til EF

v/Per Boje

Litteratur

Paludan, Helge, m.fl. (2000): *Danmarks historie – i grundtræk*. Kapitel 24
Amdam, Rolv Petter, m.fl. (2001): *Markedsøkonomiens udvikling*. Kapitel 10-11

Del 19: Danmark og den internationale politik

v/Mette Tobiasen

Litteratur

Østerud, Øyvind (2002): *Statsvitenskap. Innføring i politisk analyse*. 3. udgave, Kapitel 20, 24 og 29.

Del 20: Politiske institutioner i Danmark og EU

EU's institutioner, herunder navnlig Rådet, Kommissionen, Europaparlamentet og EF-domstolen

v/Claus Haagen Jensen

Kursets formål og indhold

Kurset afholdes over 2 gange (del 7 og 20). Generelt har de to lektioner til formål at formidle indsigt i offentlige instanser, der træffer politiske beslutninger. Sådanne instanser findes på forskellige niveauer, men kurset medtager kun det nationale niveau og EU-niveauet.

Litteratur:

Grundloven, Uddrag af traktaten om de Europæiske Fællesskaber samt uddrag af Haagen Jensen og Nørgaard, Administration og Borger, 3. udg. 1988, og Gulmann og Hagen Sørensen, EU-ret, 3. udg., 1995

Del 21: Arbejdsløshed og inflation. Arbejdsmarkedet

v/Bjørn Johnson

Litteratur

Brink, Helge (2001): *Makroøkonomi: Introduktion til teori og politik*. Kapitel 6 (÷6.4)

Det moderne Danmark, 1970- - del 22-25

Del 22: Et nyt samfund på vej - perioden 1970-2000

v/Per Boje

Litteratur

Paludan, Helge, m.fl. (2000): *Danmarks historie – i grundtræk*. Kapitel 25-27

Del 23: Nye demokratiformer og sociale bevægelser. De nye sociale bevægelser. Refleksivitet og expressivitet

v/Johannes Andersen

Litteratur

Andersen, Johannes, Christensen Ann-Dorte, Langberg, Kamma, Siim Birte & Torpe Lars (1993). *Medborgerskab - Demokrati og politisk deltagelse*. Forlaget Systime, Kapitel 12, p. 223-237

Nielsen, Henrik Kaare (2002). *Kritisk teori og samtidsanalyse*, Århus Universitetsforlag, Århus 2001, Kapitel 6, p. 129-188

Del 24: Politik og modernitet - postmaterialisme og livspolitik. Mægtiggørelse og myndiggørelse

v/Johannes Andersen

Litteratur

Andersen, Johannes: *Zap-zap demokrati*. I GRUS nr. 50. 1996

Andersen, Johannes: *Politisk kultur – som fænomen og begreb*. I GRUS nr. 52. 1997.

Andersen, Johannes: *Hverdagens identiteter og det globale*. I Kvan nr. 61. 2001

Del 25: Aktuelle tendenser i økonomien: mod en globaliseret videnbaseret økonomi?

v/Bjørn Johnson

Litteratur

Amdam, Rolv Petter, m.fl. (2001): *Markedsøkonomiens udvikling*. Kapitel 12-13

Lundvall og Archibugi ( ): *Europe and the Learning Economy*

Kronologisk, periodisk oversigt over kursusrækken: Økonomisk, politisk og social udvikling

	Historie	Politologi	Økonomi
Konstitution af det danske samfund 1850-1914	<ul style="list-style-type: none"> 1 Enevælde og deregulering, Danmark omkring 1850 2 Danmarks modernisering - international arbejdsdeling 3 Forfatningskamp 	<ul style="list-style-type: none"> 1 Den nationale stat og statsdannelse. Begreber og teorier om staten 2 Magt og demokrati 3 Det politiske system og de politiske partier 4 Politiske institutioner i Danmark og EU 	<ul style="list-style-type: none"> 1 Markedsøkonomiens rødder og institutioner - Adam Smith 2 Konflikt og harmoni i markedsøkonomien. Karl Marx og neoklassikerne 3 Markedsøkonomiens dynamik: vækst, struktur, internationalisering, konjunkturer og kriser
Krig, krise og velfærdsstat, 1914-1960	<ul style="list-style-type: none"> 4 Arbejderbevægelsen og kampen om statens rolle 1914-50. Mellemligstid og markedsøkonomien i krise 5 Den danske velfærdsmodel 	<ul style="list-style-type: none"> 5 Bureaucrati, interesseorganisationer og korporatisme. Den moderne stats struktur og organisation - herunder interesseorganisationer 	<ul style="list-style-type: none"> 4 Keynes om efterspørgsel og udbud i makroøkonomien: produktion, indkomst og beskæftigelse 5 Økonomisk politik før og efter Keynes. Finans- og pengepolitik 6 Statens og den offentlige sektors rolle i økonomien: infrastruktur, institutioner, allokering, stabilisering og fordeling
Den kolde krig og europæisk integration, 1945-90	<ul style="list-style-type: none"> 6 Dansk forsvars- og sikkerhedspolitik mshp FN og NATO 7 En ny økonomisk verdensorden. Dansk markeds politik mshp tilslutningen til EF 	<ul style="list-style-type: none"> 6 Danmark og den internationale politik 7 Politiske institutioner i Danmark og EU 	<ul style="list-style-type: none"> 7 Arbejdsløshed og inflation. Arbejdsmarkedet 8 Aktuelle tendenser i økonomien: mod en globaliseret videnbaseret økonomi?
Det moderne Danmark, 1970 -	<ul style="list-style-type: none"> 8 Et nyt samfund på vej - perioden 1970-2000 	<ul style="list-style-type: none"> 8 Nye demokratiformer og sociale bevægelser. De nye sociale bevægelser. Refleksivitet og ex-pressivitet 9 Politik og modernitet - postmaterialisme og livspolitik. Mægtiggørelse og myndiggørelse 	

Projektmetode – Del 1 og 2

v/Gunnar Scott Reinbacher

Del 1: Videnskabsteori

Kursets formål og indhold

Introduktion til videnskabsteori, der kort kan beskrives som generelle overvejelser over, hvad der kendetegner videnskab. Det vil først og fremmest sige hvilke principper der ligger til grund for videnskabelig erkendelse og videnskabelige metoder. Dernæst diskuteres brug af videnskabsteori i projektarbejdet med udgangspunkt i Poul Bitsch Olsen og Kaare Pedersen: *Problemorienteret projektarbejde – en værktøjsbog*.

Litteratur

Olsen, Poul Bitsch og Kaare Pedersen: *Problemorienteret projektarbejde – en værktøjsbog*. Kapitel 8: Videnskabsteori i projektarbejde og -rapport v/Kaare Pedersen

Del 2: Operationalisering

Kursets formål og indhold

Formålet med kurset er at lære operationaliseringsfasen i forbindelse med det problemorienterede projektarbejde. Den udarbejdede problemformulering skal operationaliseres og dermed gøres synlig i forbindelse med undersøgelsesdesign, erkendelsesspørgsmål, dataindsamling, dataanalyse og kvalitetsvurdering. Med baggrund i de forskellige problemformuleringstyper introduceres forskellige former for operationalisering i forbindelse med det videre arbejde med at udmynte problemformuleringen i et konkret undersøgelsesdesign

Litteratur

Olsen, Poul Bitsch & Kaare Pedersen, 1999 (2.udg): *Problemorienteret Projektarbejde – En værktøjsbog*, Roskilde Universitetsforlag. Del 3, kap. 9,10,11 side 167-234.

Tekstanalyse og historisk metode - del 1-2

Kursets formål og indhold

Formålet med kurset i tekstanalyse og historisk metode er at give nogle redskaber til bedre at læse, fortolke og kritisk forholde sig til forskellige typer af tekster, såvel kilder som videnskabelig litteratur, der anvendes ved analyse af samfundsvidenskabelige problemstillinger. Kurset skal gøre den studerende i stand til at nå ud over blot at kunne referere en tekst og normativt tilslutte sig eller afvise tekstens holdninger.

Kurset omfatter 2 forelæsninger og 2 seminarer

Del 1: Tekstanalyse

v/Erik Christensen

Kursets formål og indhold

Forelæsningen giver en introduktion til næranalyse af en tekst, dens sagsforhold, struktur, forudsætninger, synsvinkel og argumentationsform, samt til analyse af dens samfundsmæssige kontekst (kommunikations- og magtforhold) og funktioner.

Litteratur

Foss, Sonja K. (1996): *Rhetorical Criticism: Exploration & Practice*, Second Edition, Illinois: Waveland Press, uddrag af kapitel 4 ("Cluster Criticism") og 11 ("Pentadic Criticism").

Del 2: Historisk metode

v/Anna-Birte Ravn

Kursets formål og indhold

Forelæsningen giver en introduktion til det funktionelle kildebegreb og til begreber og teknikker, der kan anvendes til kritisk vurdering af historiske og nutidige tekster med henblik på belysning af en problemstilling.

Litteratur

- Kjeldstadli, Knut (2001): *Fortiden er ikke hvad den har været - en indføring i historiefaget*, Dansk bearbejdelse og oversættelse ved Claus Bryld, Roskilde: Roskilde Universitetsforlag, kapitel 12 ("Kildegranskning") og 13 ("At tolke tekster - kvalitative teknikker").

Seminarer

I forlængelse af de 2 forelæsninger afholdes seminarer i hver storgruppe. Seminarerne foregår med udgangspunkt i 2 cases i tilknytning til forelæsningerne om Marx og Keynes. Ud over litteraturen til disse forelæsninger læses en mindre materialesamling af originaltekster m.v.

Informationskompetence/Litteratursøgning

Kursets formål og indhold

Det er kursets formål at introducere til systematisk litteratursøgning: hvordan finder man lige netop den bog eller de artikler, man skal bruge i sit projekt?

Der demonstreres og afprøves søgninger i bibliografiske databaser: i Auboline (universitetsbibliotekets samlinger), fagbibliografiske databaser, elektroniske tidsskrifter og andre biblioteksdata-baser.

Form

Kurset afvikles på små hold i EDB-undervisningslokalet (E430) på IV. etage. Undervisningen varetages af samfundsvidenskabelige fagbibliotekarer fra AUB.

Studieteknik – del 1-2

V/Brian Lorentsen

Kursets formål og indhold

Formålet med kurset er at give konkrete værktøjer til at opøve studietekniske færdigheder. Kurset er åbent for alle, men henvender sig især til studerende, der har behov for blive bedre og mere effektiv som aktiv selvstændig studerende.

Del 1: Mundtlig formidling og forberedelse til eksamen

Kursets formål og indhold

Formålet med denne kursusgang er at give konkrete værktøjer til at indkredse og udarbejde rammen for et mundtligt oplæg, og hvorledes man i øvrigt forbereder sig bedst muligt til eksamen.

Fokus for kursusgangen vil især være på, hvorledes man målretter sine forberedelser således, at det mundtlige oplæg har en naturlig start og afslutning. Dette skal forstås på den måde, at der vil blive opereret med en tanke om en klar disposition i oplægget således, at fremlæggelsen forholder sig til den akademiske diskurs, men samtidig har den effektive formidling klart for øje. Der vil i denne sammenhæng konkret blive diskuteret, dels hvilke sproglige redskaber det er hensigtsmæssigt at benytte i en mundtlig præsentation, dels hvilke andre redskaber det kan være fordelagtigt at benytte til mundtlig eksamen.

Del 2: Læse og notatteknik

Kursets formål og indhold

Formålet med denne kursusgang er at give de studerende konkrete værktøjer til, hvorledes man læser og noterer. Planen er at give en indføring i læse- og notatteknik dels i forhold til forelæsningerne, dels i forhold til at kunne kvalitetsvurdere og selekttere i fagligt stof, således at læsningen og notaterne efterfølgende kan benyttes konstruktivt i det videre faglige forløb.

IT-kompetence

Kurserne afvikles i mindre hold á ca. 25 studerende. Alle kurser afholdes i EDB-rummet (lokale 430) på Plan 4. Alle kurser er af 2 timers varighed og afvikles i tidsrummet kl. 14.00-18.00.

For at opfyldet kravet om IT-kompetence, skal man have deltaget i mindst 4 moduler i løbet af studieåret.

I løbet af efteråret vil der blive udbudt en række moduler, f.eksempel:

- Novice Kom i gang med en PC
- Tekstbehandling 1 opsætning med typografier o.a.
- Tekstbehandling 2 Tabeller, formler og billeder
- Statistik 1 Grafik og tabeller i regneark (Excel)
- Statistik 2 Formler, funktioner m.m. i regneark (Excel)
- Statistik 3 SPSS
- Databaser
- Introduktion til præsentation med PowerPoint. Websidekonstruktion 1
- Introduktion til konstruktion af websider. Websidekonstruktion 2
- Billedbehandling 1
- Mindmaps
- Linux

Udbuddet er lavet under hensyntagen til de studerendes meget forskellige forudsætninger. Kurser er kun hjælp til selvhjælp. Du må selv arbejde videre.

Litteraturliste

Listen indeholder bøger, som skal bruges i efterårssemesteret 2002 (periode 1 og 2). Planlægningen af periode 2 er endnu ikke afsluttet, hvorfor samlingen ikke er komplet. En fuldstændig litteraturliste, vil du finde i kursusbeskrivelsen for periode 2, som du får udleveret i løbet af oktober måned.

- Olsen, Poul Bitsch og Kaare Pedersen (1999) (2. udgave): *Problemorienteret projektarbejde – en værktøjsbog*. Roskilde Universitetsforlag, kr. 280,00
- Rienecker, Lotte (2001)(2. udgave) : *Problemformulering på de samfundsvidenskabelige uddannelser*. Samfundslitteratur. kr. 35,00
- Østerud, Øyvind (2002): *Statsvitenskap. Innføring i politisk analyse*. Universitetsforlaget Oslo. kr. 518,00
- Brink, Helge (2001): *Makroøkonomi: Introduktion til teori og politik*. Jurist- og økonomiforlaget. kr. 310,00
- Amdam, Rolv Petter, m.fl. (2001): *Markedsøkonomiens udvikling*. Fakkbokforlaget. kr. 640,00
- Andersen, Torben M., Hans Linderøth, Valdemar Smith og Niels Westergård-Nielsen (2002): *Beskrivende dansk økonomi*. Bogforlaget HandelsVidenskab. 1.udgave.
- Paludan, Helge, m.fl. (2000): *Danmarks historie – i grundtræk*. Aarhus Universitetsforlag.
- Vejrup-Hansen, Per, 2001, *Praktisk Statistik*, 4. udgave, ISBN 87-593-0916-4, 143 sider, kr. 145,00

Supplerende litteratur

- World Development Report 1997 og
- Lundvall og Archibugi ( ): *Europe and the Learning Economy*.

